

Programování 1 (NPRG030)

Cvičení 7: Dědičnost a polymorfismus

Shrnutí přednášky: Dědičnost

```
1 from abc import ABC, abstractmethod
2
3 class Zvire(ABC):
4     def __init__(self, jmeno: str, druh: str):
5         self._jmeno = jmeno # chráněný atribut (angl. protected)
6         self._druh = druh
7
8     @abstractmethod
9     def zvuk(self) -> str:
10         pass
11
12     def pozdrav(self) -> str:
13         return f"Jsem {self._jmeno}, zvíře druhu {self._druh}"
14
15 class Pes(Zvire):
16     def __init__(self, jmeno: str, druh: str, rasa: str):
17         super().__init__(jmeno, druh) # volání konstrukturu předka
18         self.__rasa = rasa           # privátní atribut
19
20     def zvuk(self) -> str:
21         return "Haf haf"
22
23     def pozdrav(self) -> str:
24         return f"Jsem {self.__jmeno}, pes rasy {self.__rasa}"
```

pokus o vytvoření instance
abstraktní třídy způsobí
TypeError

deklarace
abstraktní metody

při tvorbě
instance třídy se konstruktory
inicializují v pořadí od předků
k potomkům

přepsání
metody předka

Cvičení 7.3: Geometrické tvary II

- ❖ Rozšiřte program Geometrické Tvary z minulého cvičení
- ❖ Vytvořte *třídu*, která *reprezentuje Trojúhelník*, a obsahuje atributy:
 - ❖ strana_a (datový typ float)
 - ❖ strana_b (datový typ float)
 - ❖ strana_c (datový typ float)
- ❖ Třída Trojúhelník bude umožňovat *výpočet obvodu*, *obsahu* a *ověření trojúhelníkové nerovnosti*
- ❖ Dále vytvořte *společného předka* pro všechny geometrické tvary GeometrickyTvar a *deklarujte společné metody*
 - ❖ Nezapomeňte společného předka přiřadit každému potomkovi

Cvičení 7.4: Nalezení největšího a nejmenšího tvaru

- ❖ Rozšiřte program ze cvičení 7.3 tak, že umožníte *nalezení geometrického tvaru s největším a nejmenším obsahem*
- ❖ Tvary *ukládejte do vhodné kolekce* a výběr kolekce zdůvodněte
 - ❖ Můžete využít list, tuple, set, dict nebo vlastní kolekce
- ❖ Vhodně *využijte polymorfismu* a společného rozhraní (předka) GeometrickyTvar
- ❖ Na standardní výstup *vypište rozměry spolu s obsahem* nejprve u největšího a následně u nejmenšího tvaru

Příklad 7.5: Poskládání automobilu z dílů

- ❖ Napište program v jazyce Python, který umožní *sestavit různé typy automobilů* z různých dílů
- ❖ Každé auto bude mít určenou *značku* a *typ*
- ❖ Pro reprezentaci automobilu, *motoru* a *kol* použijte vhodné třídy.
 - ❖ Každý motor bude reprezentován třídou `Motor`, která obsahuje metodu `start` pro spuštění motoru
 - ❖ Každá sada kol bude reprezentována třídou `Kola`, která obsahuje metodu `otacet_kola` pro otáčení kol
 - ❖ Třída `Auto` bude obsahovat metodu `rozjet_se`, která pustí motor, otáčí kola a uvede auto do pohybu
- ❖ Použijte *kompozici namísto dědičnosti* a vhodně zvolte datové typy atributů

Cvičení 7.6: Kompozice vs dědičnost

- ❖ Navrhnete *příklad*, kdy byste různé objekty téhož konceptu řešili pomocí *kompozice*
 - ❖ Vytvořte třídy s vhodnými atributy a využijte kompozici k propojení tříd
- ❖ Navrhnete *další příklad*, kdy byste naopak použili *dědičnost*
 - ❖ Vytvořte nadřazenou třídu (předka) a odvozené třídy pro různé varianty (potomky)
 - ❖ Použijte dědičnost ke sdílení společných vlastností a metod
- ❖ V obou případech *své rozhodnutí zdůvodněte*

Jak psát kód: Polymorfismus

- ❖ Využijte polymorfismus k jednotnému zpracování různých typů a zvýšení flexibility kódu

```
1 # Bez použití polymorfismu
2 def calculate_area(shape):
3     if isinstance(shape, Circle):
4         return pi * shape.radius ** 2
5     elif isinstance(shape, Rectangle):
6         return shape.width * shape.height
7     elif ...
```

```
1 # S polymorfismem
2 class Shape:
3     def calculate_area(self):
4         pass
5
6 class Circle(Shape):
7     def calculate_area(self):
8         return pi * self.__radius ** 2
9
10 class Rectangle(Shape):
11     def calculate_area(self):
12         return self.__width * self.__height
```

Jak psát kód: Upřednostněte kompozici před dědičností

- ❖ Používejte *kompozici k vytváření složitých objektů* místo toho, abyste se spoléhali na dědičnost tříd
- ❖ Tj. nevytvářejte příliš mnoho typů, které se liší maličkostmi

```
1 # Dědičnost
2 class Animal:
3     def make_sound(self):
4         pass
5
6 class Dog(Animal):
7     def make_sound(self):
8         return "Woof"
```

```
1 # Kompozice
2 class Animal:
3     def __init__(self, sound):
4         self.__sound = sound
5
6     def make_sound(self):
7         return self.__sound
8
9 dog = Animal("Woof")
```

Reference

Dědičnost (angl. inheritance)

- ❖ https://www.w3schools.com/python/python_inheritance.asp
- ❖ <https://naucese.python.cz/course/pyladies/beginners/inheritance/>

Polymorfismus

- ❖ https://www.w3schools.com/python/python_polymorphism.asp